

Dossier gsm-straling [1]

Humo pakte voor eindejaar opnieuw uit met een tweedelig dossier over de gevaren van gsm-straling (Humo 3668-3669). Dat schakelt nog een alarmistische versneling hoger dan de vorige staaltjes hysterie uit 2006 en 2007. Zonder een zweem van wederwoord of tegensprekelijk debat springt **Chris Vermeire** op de complotmolen en verkoopt zij allerlei onheilspellende onzin over gsm-straling. Nog maar

> Lees door bladzijde **38**

25 JANUARI 2011

< Vervolg van bladzijde 15

eens komt men aandragen met het Bio-Initiative-rapport, een document dat door talloze internationale gezondheidsraden met de grond is gelijk gemaakt als een eenzijdig rapport van een kleine groep lobbyisten, dat niet aan kritische, wetenschappelijke *peer review* is onderworpen. Geen woord daarover in het 'dossier', dat in de plaats daarvan de voorspelbare stoet van onheilsprofeten, beroepsquerulanten en controversiële wetenschappers aan het woord laat. Een 'catastrofe voor de volksgezondheid' is op til: hersentumoren, ADHD, depressies, hartkwalen, gedragsstoornissen, verminderd libido, en ga zo maar door!

De biologische effecten van gsm-straling zijn uitvoeriger onderzocht dan die van gelijk welke chemische stof, eerst door de industrie en daarna door onafhankelijke onderzoekers. De conclusie van de WHO luidt unaniem dat er geen enkel meetbaar effect is op de gezondheid. Maar ondertussen blijft de roep om 'verder onderzoek' weerklinken, en waar rook is moet toch vuur zijn? Complottheorieën wakkeren de stralingsangst verder aan: de industrie dekt alles toe en de overheden eten uit hun hand. Maar het is niet omdat de link tussen kanker en gsm's de industrie niet zou zinnen (wat evident waar is), dat gsm's daarom kanker veroorzaken. Zichtbaar licht is ook straling en bezit per definitie veel meer energie dan de radiomagnetische straling van gsm en zendmasten. Het is niet omdat Philips wereldleider was in de verkoop van gloeilampen, dat de gloeilamp kankerwekkend is, en dat Philips alle deskundigen ter wereld heeft omgekocht om dat geheim te houden.

Alle bekende oorzaken van kanker ontstaan door beschadiging

aan het DNA. Straling van gsm, wifi, microgolf en alle andere draadloze communicatie is niet-ioniserend, wat betekent dat ze niet voldoende energie bezit om DNA-verbindingen te breken, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld gamma-straling en uv-straling. De hoeveelheid gsm-straling is daarbij irrelevant. Het is alsof je stenen over een rivier probeert te gooien die honderd meter breed is. Als je maar tien meter ver kan gooien, dan maakt het niet uit hoeveel stenen je gooit. Gsm-straling vergelijken met 'kogels uit een mitrailleur' is bangmakerij van de ergste soort. Bij hoog vermogen veroorzaakt niet-ioniserende straling warmte, de zogenoemde thermische effecten (het principe van de microgolfoven). De tegenstanders vrezen echter schade door niet-thermische gezondheidseffecten, maar die zijn nooit aangetoond, ondanks veelvuldig en duur onderzoek. De veiligheidsnormen voor gsm-straling zijn typisch bepaald aan de hand van het laagste niveau waarop thermische effecten merkbaar zijn, gedeeld door pak-

weg een factor twintig. Iets wetenschappelijk aantonen, betekent dat de effecten moeten kunnen worden gereproduceerd. Als kinderen in één schoolklas in Spanje leukemie krijgen terwijl er een zendmast naast de school staat, moeten ze dat in alle andere klassen in en buiten Spanje ook krijgen. Anders is het een toevalsbevinding.

Het zogenaamde 'microgolven-syndroom' en de 'elektrogevoeligheid' zijn ziektebeelden die ont-

staan door de verbeelding en door het principe van de vervloeking (nocebo-effect): wie verwacht dat hij ziek wordt omdat hij vervloekt is, wordt ook ziek. Onder dubbelblinde condities is nog niemand in staat gebleken om straling van gsm-masten of -toestellen aan te voelen, wat de symptomen daarom niet minder reëel maakt.

In 2002 ontdekten dezelfde Chris Vermeire samen met Peter Cremers een andere vergiftiging der mensheid: fluor. Dat bot moet stilaan afgeknaagd zijn: het is rustig geworden op het fluorfrent. Er is brede wetenschappelijke consensus dat fluoridering van tandpasta de tandgezondheid van onze kinderen revolutionair heeft verbeterd. Ook daar was het wetenschappelijk debat ver te zoeken en tierde het complotdenken welig. Fluor is een afvalproduct dat je ongeveer gratis krijgt per ton. Het idee dat grote bedrijven daar risico's voor zouden nemen, laat staan duizenden wetenschappers overal ter wereld zouden omkopen, is te gek om los te lopen. Spijtig voor de kinderen van overbezorgde moeders die deze angstzaaiers hebben geloofd. Ze kunnen het bekocht hebben met rotte tandjes.

Om kort te gaan: het gebruik van de gsm kan dodelijk zijn, maar dan enkel als je ondertussen een auto bestuurt. Als mensen ziek worden van verbeelding, is het door de onbeschaamde bangmakerij van dit soort 'dossiers'. Dankzij Humo staat hier geen andere onzin, zoals een oude slogan luidt, maar de lectuur ervan kan de gezondheid wel ernstige schade toebrengen.

Maarten Boudry, wetenschapsfilosoof; Luc Bonneux, epidemioloog; Cliff Beeckman, master in de wijsbegeerte.

Reactie Chris Vermeire:
Er is volumineus wetenschappelijk bewijsmateriaal van de schadelijkheid van deze straling, maar men moet het willen zien. Wij citeren in dit verband professor Karl Richter, voorzitter van het Kompetenzzinitiative, een vooraanstaande Duitse wetenschappelijke groep die de strijd heeft aangeboden met de expansie van de draadloze communicatiesystemen, wegens de gevaren ervan voor mens en milieu. Hij zegt: 'Industrievriendelijke 'experts' en armzalig geadviseer-

> Lees door bladzijde 124

OPEN VENSTER

< Vervolg van bladzijde 38

de politici hebben onder invloed van het kapitaal van de grootindustrie een systeem gecreëerd van denken en handelen, waarin milieu en volksgezondheid getransformeerd is in handelswaar en ondergeschikt is aan economisch profijt. Politici, de industrie, en haar gediensdige wetenschappers die publieke verklaringen afleggen die de bevolking moeten sussen, doen dat in een weloverwogen samenwerkingsverband. Het is tijd voor een nieuwe benadering: ze moeten gaan denken en handelen vanuit morele waarden, want die zijn ze verloren.'

Dossier gsm-straling [2]

In het dossier gsm-straling (Humo 3668) leer ik dat minister **Van Quickenborne** ervan uitgaat dat er geen

enkele wetenschappelijk erkende studie bestaat die de schadelijkheid van die straling aantoon

Wel, voormalig Belgacom-baas en Proximus-stichter **Bessel Kok** geeft in Humo 3670 zélf toe dat gsm-straling kankerverwekkend is. Het zou me ten zeerste verwonderen dat iemand als hij zoiets zou zeggen zonder daarvoor gegronde redenen te hebben.

Mag ik mijnheer Van Quicken-

borne met aandrang vragen zich beter te informeren over de gevaren van gsm-straling?

E. Defourny, Erezee.